

ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ НА ОРГАНІЗМ ТВАРИН

Умаєв Ш. М.

Науковий керівник – доцент Чалая О. С.

*(Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенко)*

Продукція сільськогосподарського виробництва, що виробляється у локальних зонах техногенного навантаження є джерелом інтоксикації населення важкими металами. Тому на сьогоднішній день перед науковцями стоїть завдання з розробки ефективних та економічно доцільних засобів щодо запобігання накопичення цих токсикантів у кормах та продукції тваринництва.

Зараз використовують безліч лікарських та інших препаратів, що забезпечують виведення токсичних сполук з організму. Це різні антидоти, комплексони, адсорбенти, що мають здатність утворювати нерозчинні сполуки з важкими металами і швидко виводитися з організму. Але всі ці синтетичні препарати мають вплив на обмін мікроелементів і довготривале їх використання призводить до негативних наслідків. Тому найбільш ефективним і перспективним на сьогоднішній день є застосування в раціонах тварин речовин природного походження і препаратів, що створені на їх основі (природні мінерали, вітамінно-мінеральні комплекси, пектини, лікарські рослини та інші). Вони забезпечують виведення токсичних речовин з організму, сприяють збільшенню продуктивності, покращують стан здоров'я тварин та якість продукції [1,2].

Серед метаболічних антиоксидантів можна виділити амінокислоти взагалі, і зокрема сірковмісні, такі як цистеїн, цистин, метіонін. Сірковмісні сполуки входять до складу білків, активних центрів ферментів, гормонів, є попередниками глутатіону, коензиму А [3].

Комбінація вітамінів, мінералів та біологічно-активних речовин лікарських рослин, активізуючи обмін речовин, імунологічний та антиоксидантний статус організму, дозволяє досягти нормалізації внутрішнього середовища організму, покращити адаптаційні якості, що ефективно при інтоксикації тварин важкими металами.

Список літератури:

1. Использование лекарственных растений при откорме свиней / Г. Н. Вяйзенен, Г. А. Вяйзенен, В. М. Маринец, М. Г. Даниловских, А. И. Афанасьев // Главный зоотехник. – 2006. - № 7. – С. 49-53.
2. Чалая О.С., Маменко О.М. Рекомендації щодо застосування комплексної фітодобавки при відгодівлі свиней в умовах надмірного екоцидного впливу / Науково-виробничі рекомендації. – Х., 2014. – 24 с.
3. Туманов В. А. Природні антиоксидантні засоби в експериментальній клініці / В. А. Туманов [та ін.] // Фітотерапія : часопис. – 2002. - № 3-4. – С. 3-11.